

už len zriedkavo v južnej Európe. Semená sa využívajú vo farmaceutickom priemysle. Na Slovensku sa tento druh pestoval najmä v 19. a začiatkom 20. storočia.

3. *Brassica juncea* (L.) Czern. et Coss.

Kapusta sitinová

Brassica juncea (L.) Czern. et Coss. in Czern. Consp. Pl. Chark. 8, 1859.

Baz.: *Sinapis juncea* L. Sp. Pl. ed. 1, p. 668, 1753.

Syn.: *Raphanus junceus* (L.) Crantz 1769 – *Sinapis timoriana* DC. 1821 – *S. integrifolia* West 1793.

U nás len

skupina *Juncea*

olejninový typ

Jednoročná bylina s tenkým alebo dužinatým hrubším koreňom. Stonka priama, v hornej tretine rozkonárená, na báze drevnatejúca, 50–150(–200) cm vysoká, riedko štetinato chlpatá, v hornej polovici holá, často oinovatená. Dolné stonkové listy stopkaté, lýrovito perovito dielne až strihané, na báze zúžené do stopky, 20×8 cm veľké, na rube riedko chlpaté; bočných dielov a segmentov 1–3 páry, vrcholový diel široko vajcovitý až obrátene vajcovitý, okraj čepele nepravidelne až vykrajovane hrubo zúbkatý; horné stonkové listy celistvé, obrátene kopijovité, na báze výrazne klinovito zúžené, holé, smerom k vrcholu sa zmenšujúce, na vrchole stonky (v súkvetí) prechádzajú do listeňov. Kališné lístky ± vzpriamene odstavajúce, 5 mm dlhé, žltozelené. Korunné lupienky so zúženým krátkym nechtíkom, 10–12 mm dlhé. Stopky plodov 7–10 mm dlhé. Šešule bez gynoforu, od vretena súplodia šikmo odstavajúce, sploštene 4-hranné, (25–)30×50(–55) cm veľké; chlopne na povrchu sieťovité, s vyčnievajúcou strednou žilou; zobáčik nesploštený, šidlovitý, 5–10 mm dlhý. Semená v priemere 1,5–2 mm, žltohnedé až žltkasté, silne pálivej chuti.

Chromozóm y: $2n = 36$, 'Stalingradská' (Murín in Májovský et al. Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot. 26: 18, 1978.).

Variabilita. Rastliny veľmi premenlivé vo výške stonky (na výživných pôdach ca 200 cm), v tvare a delení listovej čepele. Vznik v kultúre sa predpokladá v juhovýchodnej Ázii, kde sa dodnes pestuje vo viacerých kultivaroch. Predpokladá sa hybridogénny pôvod medzi druhmi *Brassica rapa* × *B. nigra*.

Biológia, ekológia, fytoecológia. Terofyt. Kvitnutie máj–september. Teplomilný taxón (skupina), vyskytujúci sa najmä na výslunných stanovištiach. V strednej Európe splanievajúci. Rastie na ruderálnych stanovištiach (napr. dvory závodov na spracovanie olejnin), najmä s vyšším obsahom dusíka v pôde, najčastejšie v spoločenstvách zväzov *Sisymbrium* a *Chenopodium*.